

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

Dr. Cserkúti Szabolcs

főosztályvezető

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály

Pest Megyei Kormányhivatal

B u d a p e s t

Nagy Diófa utca 10-12.

1072

zoldhatosag@pest.gov.hu

Tárgy: Észrevételek és ügyféli bejelentkezés a PE-06/KTF/17004/2020. ügyiratszámú, az Óbudai (Hajógyári)-sziget árvízvédelmét megalapozó környezetvédelmi hatósági eljárás tárgyában

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

A PE-06/KTF/17004/2020. ügyiratszámom kifüggesztett környezetvédelmi hatósági eljárás keretében, a környezeti hatásvizsgálati eljárás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendeletben foglalt nyilvánosság számára biztosított észrevételezési lehetőséggel élve az alábbi véleményt adom.

A WWF Magyarország nem ért egyet a Hajógyári-szigeten tervezett beruházással.

Tárgyi árvízvédelmi fejlesztés közel 3 hektár magas természeti értékű ártéri erdő és az ahhoz kötődő védett fajok élőhelyének pusztulását, továbbá a fennmaradó ártéri erdőterületek, a partmenti vízi élőhelyek és a közpark zöldfelületének degradációját okozza.

Az árvízvédelmi fejlesztés indokolatlan és túlméretezett. A sziget nagyobbik részére jellemző közparki funkció az időszakos elöntéssel összeegyeztethető, a beruházás megtérülése a hatásvizsgálat szerint is 130 év felett van.

Az árvízvédelmi beruházás a Duna árterének további csökkenéséhez vezet, mely Budapest térségében az árvízi kockázatot 7-10 cm-el növeli. A többletkockázat a hatásvizsgálat szerint nem kompenzálható.

A beruházás szembemegy a klímavédelmi és biodiverzitás védelmi stratégiákkal, rontja a terület széndioxid elnyelését, az árvíz kockázat növelésével és a sziget kiszáritásával csökkenti a klíma alkalmazkodási képességet, továbbá rontja a zöldfelületek természetességi állapotát és az élhető városi környezetet.

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554

Fax: (1) 212 9353

panda@wwf.hu

www.wwf.hu

Adószám:18226814-2-42

Részletes indoklás

Általános észrevételek

Magyarországon a folyószabályozás következtében vizes élőhelyeink 97 %-át veszítettük el. A területvesztés, az inváziós fajok terjedése, a környezetszennyezés és egyéb antropogén hatások következtében a biológiai sokféleség csökkenése az édesvízi ökoszisztémák tekintetében a legnagyobb mértékű – a fajok harmadát fenyegeti kihalás (IUCN 2018).

Annak következményeként, hogy elvettük folyóink területének nagy részét, módosítottuk a vízgyűjtő területeket, a lefolyást, a folyók hordalékhiánytartását, a megmaradt vízi ökoszisztémák által nyújtott létfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatások (árvízvédelmi szolgáltatások, mikroklima, levegőminőség javítása, árnyékolás, rekreáció) kerülnek veszélybe.

Az árvízvédelmi intézkedések jellemzően nem tudják pótolni azt a bonyolult szabályozómechanizmust, ami a folyóvízi rendszerekre jellemző, különösen, mivel az árvízi védekezés egyoldalúan a ritkán bekövetkező rekordárvizek levezetésére optimalizált – ennek következtében alapesetben a tájak leszárítása az eredmény, ami a várható aszályos időszakok növekedésével nem megfelelő irány. Emiatt egy-egy beruházás következményeként számos, akár előre nem látható negatív hatással kell számolni.

Ezek a hatások az amúgy is terhelt városi területeken kicsúcsosodnak. A fokozódó urbanizáció és az éghajlatváltozás tovább nehezíti az élhető városok fenntartását. A biológiai aktivitás megőrzése és növelése városi területeken kulcsfontosságú, ha ellensúlyozni szeretnénk a városi hősziget, a légszennyezés káros hatásait, ha meg akarjuk akadályozni a további szén-dioxid-emissziókat és ha megfelelő nagyságú, jó természeti állapotú természeti, természetközeli helyeket szeretnénk fenntartani rekreációs célokra.

A városi faállomány számos szempontból kedvezően befolyásolja egy város ökológiai állapotát. Például, klímamódosító potenciálja révén a fás vegetáció pozitívan hat a városi lakosság hőérzetére és komfortérzetére. A mikroklimatikus hatások feltárása céljából végzett terepi mérések, valamint modellfuttatások is kimutatták, hogy a fák elsősorban árnyékhatásuk révén képesek enyhíteni az emberi szervezetet érő hőstressz mértékét (Takács et al. 2016). Ezen felül a zöld felületek mérséklék a természeti katasztrófák hatásait (Európai Bizottság 2020).

Mindezek következtében lényeges összehangolni a zöldfelületekkel kapcsolatos vízgazdálkodást a lakossági érdekekkel (Kolcsár & Szilassi, 2018).

A városi zöldfelületek – különösképpen a városi faállomány – megőrzése, ill. kiterjedésük növelése tekinthetőek az egyik legsokoldalúbb alkalmazkodási, s egyben mitigációs stratégiának, így védelmük fontos feladat (Xiao et al. 1998, Tyräinen et al. 2003, Balogun et al. 2014, Nowak et al. 2014, Haase et al. 2014). A növényzet – mint az egyik legfontosabb várostervezési elem – körültekintő alkalmazása révén nem csupán esztétikus, de a fenntarthatóság elveivel nagyobb összhangban lévő városkép alakítható ki (Madureira & Andersen 2014).

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

Részben abból adódóan, hogy a fák természetes árnyékoló objektumként működnek, másrészt pedig fokozzák az evapotranspiráció mértékét, a nagyobb zöldfelületek jelentősen hűvösebbek lehetnek a környező beépített területeknél (Bowler et al. 2010, Lin és Lin 2010, Nouri et al. 2013). Ez a jelenség (ún. Park Cool Island) a felszínhőmérsékletet tekintve különösen számottevő különbségeket jelenthet, ami műholdfelvétel-alapú elemzésekkel is jól kimutatható (Cao et al. 2010, Ren et al. 2013).

A városi környezetre nem jellemző a nagy kiterjedésű, egységes növényborítottság, emiatt a vegetáció összes formája fontos részét képezi a városi ökoszisztémáknak. Nagyságuknak és komplexitásuknak köszönhetően a fák prominens szerepet játszanak ebben a rendszerben (Herrera Environmental Consultants Inc., 2008; Fazio, 2010; Holder & Gibbes, 2016; Huang et al., 2017)

A Zöld Infrastruktúrára alapozott fejlesztés az Európai Unió 2030-ig szóló Biodiverzitás Stratégiájának fontos célkitűzései közt is szerepel (Európai Bizottság 2020).

Részletes szakmai észrevételek

1. Élővilágvédelmi szempontok

Magyarország Alaptörvénye nemzeti vállalást tesz a természet adta és ember alkotta értékeink ápolására és megóvására, természeti erőforrásaink gondos használatára és védelmére, továbbá a jövő nemzedékek életfeltételeinek megóvására. P) cikk (1) bekezdése pedig a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek védelmét, fenntartását és a jövő nemzedékek számára való megőrzését külön is deklarálja. Magyarország alkotmánya az általános és absztrakt megfogalmazásnál jóval konkrétabban is rendelkezik az állami és önkormányzati vagyon kezeléséről:

38. cikk (1) bekezdése szerint az **állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon**. A nemzeti vagyon **kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata**, a közös szükségletek kielégítése és a **természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele**.

Véleményünk szerint a döntően magyar állami és önkormányzati tulajdonban lévő Óbudai-(Hajógyári-)sziget természeti értékeinek megőrzése, fenntartható kezelésének biztosítása olyan közérdek, melynek elsőbbséget kell élveznie a gazdasági érdekekkel, valaminta fenntarthatósági, és természetvédelmi szempontokat figyelmen kívül hagyó településfejlesztési törekvésekkel szemben.

A KHT megállapításai alapján a beruházás megvalósításával alábbi természetvédelmi értékek sérülnek:

A puhafás ligeterdő területéből **~2,9 ha**-nyit vágnának ki (ebből 1000 db >30 cm átmérőjű fa, ennek kb. a fele 40-60 cm átmérőjű).

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554

Fax: (1) 212 9353

panda@wwf.hu

www.wwf.hu

Adószám: 18226814-2-42

A közpark jellegű fás vegetációval együtt **8,6 ha** területű erdőnek megfeleltethető faegyed szüntetének meg.

A ligeterdőben két védett faj: ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*) és csilláros sárma (*Ornithogalum refractum*) is megtalálható, (pénzben kifejezett értékük 5000 Ft).

Az erdőben található holtfa élőhelyet biztosít a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*, közösségi jelentőségű faj, Natura 2000 jelölőfaj, pénzben kifejezett értéke: 10000 Ft) és a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*, közösségi jelentőségű, Natura 2000 jelölőfaj, pénzben kifejezett értéke: 5000 Ft) számára is.

A fa- és cserjeirtás hatása **károsító** az odvas fákból élő **denevér**állomány: (rőt koraidenevér [(*Nyctalus noctula*), szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*), durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*)] számára.

A beavatkozások a megvizsgált indikátorfajok, vidrák (*Lutra lutra*), hódok (*Castor fiber*), számos védett madárfaj, kételtűek és hüllők számára is jelentős zavaró hatást eredményeznének.

Álláspontunk szerint a területen élő védett növény és állatfajokat ért hatások a beruházás során csak kis mértékben, vagy egyáltalán nem mérsékelhetők. Számos védett természeti érték élőhelye véglegesen megszűnik. Ez nem összeegyeztethető a természetvédelmi közérdekkel és fenntartható kezelés követelményeivel.

A hatástanulmány nem foglalkozik a halak és más „hasznos víziállatok” életfeltételeire gyakorolt hatásokkal – ami figyelembe véve, hogy a partoknál kőszórás lesz, azt eredményezheti, hogy újabb halívóhelyek, zátonyos/üreges élőhelyek szűnhetnek meg.

Nem esik szó a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 16. § (5) bekezdésében foglalt követelményről, miszerint a vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait – a vizes élőhelyek védelme érdekében – meg kell őrizni. A vízpépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A tervezett beruházás véleményünk szerint igen távol áll a természetkímélő megoldásoktól.

Vitatjuk a KHT azon megállapítását is, miszerint a sziget tájvédelmi szempontból alacsony-közepes értéket képvisel. Bár tény, hogy maga a sziget erősen módosított, azonban egy természetközeli ligeterdővel tarkított belvárosi sziget táji szempontból más megítélés alá kell, hogy essen, mint egy jó természetességű környezetben található hasonló adottságú terület. Ezen kívül a sziget táji értékeihez az is jelentősen hozzátesz, hogy a dunai limes része.

Az éghajlat védelme szempontjából fontos, hogy fakivágások évente **42 tonnával** csökkentik a **szénmegkötést**.

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

2. Árvízi elöntések kockázatának növekedésével kapcsolatos problémák

A beruházás igen aggasztó az árvíz kockázatok növekedése szempontjából. Magyarország természetföldrajzi adottságaiból adódóan jelentősen kitett a folyami árvizek okozta veszélyeknek, melyek az emberi tevékenységek – különösen a települések és gazdasági eszközök növekvő száma az árterületeken, valamint a természetes árvíz-visszatartási képesség területhasználattal miatti csökkenése –, valamint az éghajlatváltozás hatására várhatóan egyre inkább növekednek, szélsőségesé és kiszámíthatatlanná válnak. Ezeket a veszélyeket felismerve alkotta meg a KHT-ban is hivatkozott árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló 2007/60/EK (2007. október 23.) irányelvet Európai Parlament és a Tanács. Az irányelv általános elvei között szerepelnek hangsúlyosan a megelőzési, védelmi és felkészültségi szempontok, valamint az árterületek fenntartására és/vagy helyreállítására való törekvések. Az irányelv hazai végrehajtását a vizek többletéből eredő kockázattal érintett területek meghatározásáról, a veszély- és kockázati térképek, valamint a kockázatkezelési tervek készítéséről, tartalmáról készített árvíz kockázat-értékelésről szóló 178/2010. (V. 13.) Korm. rendelet szabályozza. Az árvíz kockázat-értékeléshez készült térképek és a KHT szerint a 3. kerületi öblözet erősen árvízveszélyeztetett kategóriába esik (31. ábra), melyet a beruházás csak tovább fokozna. A 2007/60/EK irányelv – ahogyan Magyarország Alaptörvénye is – a fenntarthatóságra vonatkozóan is megfogalmaz alapelveket. Eszerint az árvízvédelmet magas szintű környezetvédelmi közösségi politikákba integráltnak, az Európai Unió alapjogi chartájának 37. cikkében megállapított fenntartható fejlődésre vonatkozó alapelvvel összhangban kell végrehajtani.

Az előbbieknél megfelelően véleményünk szerint az irányelv szellemiségéből fakadó célok, illetve konkrét célkitűzések hazai végrehajtását veszélyeztetik a tervezett tevékenységek.

A „3.1.2.10.1. 1. változat: Talajvízszint szabályozó műtárgyak” c. fejezetben „káros elöntésekről” írnak. Jelenleg a területen ilyesmiről nem beszélhetünk, az elöntés szükséges és előnyös az árvíz kockázat csökkentése szempontjából, valamint a sziget természetes élővilága számára, míg a közpark szempontjából az időszakos elöntés az alapvető funkciót nem veszélyeztető tényező.

Ahogyan a hatástanulmány és a VKI 4. (7) vizsgálat is megfogalmazza, mivel Budapest teljesen rátelepedett a Dunára, így, ha hullámtéri területet vonunk ki, akkor azt nincs lehetőség kompenzálni, így árvízszint-emelkedések várhatók (7-10 cm), ami jelentősen növelheti a városban az árvíz kockázatot.

A 3.4.2-es fejezet különösen ellentmondásos része a hatástanulmánynak.

A fejezetben elhangzik, hogy „nagy figyelmet kell fordítani a vízfolyások nagyvízi mederbeli lefolyása akadályoztatásának megszüntetésére, illetve elkerülésére”. A sziget árvízvédelmi bevédekével és beépítésével azonban pontosan ez történne: egyrészt még több területet veszünk el az árvizek levezetésére és fogadására alkalmas árterületekből, másrészt a beépítésekkel még akadályokat is képeznénk a levonuló víznek. Különösen aggályos, hogy a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben olvasható rendelkezések szerint az árvíz kockázatok csökkentése érdekében a sziget nagy részén az erdőkből még az aljnövényzetet is szigorúan el kellene távolítani (6.

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

§ (1)). A további beépítés jelenleg tilos, továbbá elviekben a beépítésre nem szánt területen a nem megfelelő használatból származó lefolyási akadályok felszámolását is szükségessé tenné a jogszabály, ezzel szemben a beruházás mindenféle érdemi kompenzáció nélkül, egyszerűen megszüntetné ezt az árvízi levezetést segítő területet. Ezen kívül nem, vagy alig esik szó a dokumentumokban arról, hogy a másodlagos levezető sávba sorolt területek hogyan látják el levezető funkciójukat.

Aggályosnak tartjuk, hogy a KHT Budapest elkészült nagyvízi mederkezelési tervére alapoz számos megállapítást, melynek jogszabályi háttérét a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben foglaltakra vezeti vissza. Ugyanakkor a hivatkozott kormányrendelet 1. § 9. pontjának fogalom-meghatározásában kimondja, hogy a nagyvízi mederkezelési terv egy miniszteri rendelet. **Tudomásunk szerint Budapest nagyvízi mederkezelési tervéről szóló miniszteri rendelet nincsen hatályban.** A szövegben nagyvízi mederkezelési terv néven hivatkozott tervdokumentáció egy kizárólag a vízügyi ágazat által elfogadottnak tekintett egyeztetési változat, melyre nem készült környezeti hatásvizsgálat. Az egyeztetési tervdokumentációkat tehát sem a miniszter, sem a környezet- és természetvédelmi ágazat nem hagyta jóvá, azokhoz ennek megfelelően nem biztosítottak a környezet védelmét szolgáló alkotmányos garanciák, továbbá változtatásukra sem vonatkozik hivatalos eljárásrend, egyeztetési kötelezettség, mely azért is különösen fontos, mivel az elmúlt években a budapesti szakaszra vonatkozó egyeztetési anyag többször is változott. A miniszteri rendelet kihirdetésének elmulasztása miatt azonban jelen állapotban ezek az anyagok csupán tájékoztató jellegűek lehetnek, ezért az ezekre való hivatkozás a hatásvizsgálatban nem elfogadható. Vitatjuk tehát, hogy a KHT-ban megtévesztően nagyvízi mederkezelési terveknek nevezett egyeztetési tervdokumentációkban foglaltak jogalapot szolgáltatnak a jelentős árvíz kockázatot keletkeztető beruházás tervezéséhez.

A KHT a kérdéses fejezetben a következőt fogalmazza meg: *„A Rendelet értelmében a nagyvízi meder vízvezető képességét csökkentő fejlesztés esetén (pl. Óbudai sziget, Népsziget árvédelmi töltésekkel, vagy partfalakkal történő bevédése, a nagyvízi meder beszükitésével), a beruházónak kompenzációs beavatkozást kell megvalósítania, a mederkezelő KDV-VIZIG jóváhagyásával azért, hogy a mértékadó árvízszintek ne növekedjenek a fejlesztés hatásaként, vagyis ne csökkenjen tovább a meglévő elöntési biztonság a védett területeken.”*

A kompenzációs intézkedések vizsgálatából (VKI 4. cikk (7) bekezdés szerinti vizsgálati dokumentáció) egyértelműen kiderül, hogy nincs lehetőség kompenzációra.

Az Óbudai-mellékágban való sebességcsökkenés/üledékfelhalmozódás, a főágban sebességnövekedést okoz, így folyamatos fenntartható munkák válnak szükségessé. A 2007/60/EK irányelv, valamint az Európai Unió alapjogi chartájának 37. cikkében megfogalmazott fenntarthatóságra vonatkozó követelmények ezen a ponton is sérülnek.

Árvíz esetén + 7-9 cm vízszint-emelkedés (a szigettől É-ra a Megyeri hídig 1-5 cm) (kompenzációs lehetőség nincs, ill. említésre kerül a Palotai-mellékág megnyitása, ami viszont szintén ingatlanfejlesztéssel „terhelt”).

„Környezetvédelmi szempontból ugyanakkor a szűk partfalak közé beszorított folyó a megemelkedő vízszinttel sokkal kedvezőtlenebb, mint az ártéri területek elöntésével járó, kiszélesedő folyammer. A

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554

Fax: (1) 212 9353

panda@wwf.hu

www.wwf.hu

Adószám:18226814-2-42

zöld ártéri területek megtartásával és csak a szükséges mértékű épített partszakaszokkal a jövőben lehetőség adódna természetközeli partszakaszok kialakítására is."

Ezzel egyetértünk és ez ebben az esetben egybevág az előzőekkel, hogy ti. itt a természetvédelmi és az árvízvédelmi szempontok egybeesnek és ez pedig a beruházás elmaradása.

A KHT kijelenti, hogy a Duna „nagyvízi medrének kiemelt célja a dunai árhullámok károkozás (életvédelem, lakossági, egyéb gazdasági károk, stb.) nélküli levezetése, így a természetvédelmi szempontokat ennek alárendelve szükséges megvalósítani". Ez egy általánosan használt, azonban téves értelmezése az árvizek értékeléséről és kezeléséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló 2006-ban keletkezett Európai Parlament jogalkotási állásfoglalásának, melynek (26) bekezdése az érdekellentétek esetére az emberi egészség és élet védelmének elsőbbségét mondja ki a környezetvédelemmel szemben. Nem mondja ki azonban a gazdasági szempontok előnyben részesítését, sőt, külön foglalkozik a környezeti kockázattal és az árterületek árvíz kockázat csökkentésben betöltött szerepével. Az uniós joggyakorlat alapján általánosságban elmondható, hogy a közérkölc, a közrend, a közbiztonság, az emberek, az állatok és növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme a gazdasági szempontokkal szemben előnyben részesíthető jogok és közérdekek. **A sziget tervezett árvízvédelmét szolgáló létesítmények a terület nagyobbik részének közparki funkciója okán nem szolgálnak életvédelmet. Ennek megfelelően nem értünk egyet azzal, hogy egy gazdasági célú beruházással háttérbe szorítsák a természetvédelmi és közvetlen életvédelmet szolgáló árvízvédelmi közérdekeket, valamint a fenntarthatósági szempontokat.**

Az Európai Parlament és a Tanács a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) (továbbiakban VKI) célkitűzéseit is veszélyezteteti a beruházás. A VKI értelmében a tagállamok kötelezettsége védeni, javítani, és helyreállítani a felszíni víztesteket. Álláspontunk szerint a beruházás ront az Óbudai mellékág és a kapcsolódó vizesélőhelyek ökológiai állapotán. A beruházás hatására sem a hidromorfológiai, sem a fizikai-kémiai jellemzők, sem az ökológiai állapotminősítés alapján javulás nem várható.

A KHT-ben szintén rögzítik, hogy több tervezett „területfejlesztés” (Csillaghegyi-öblözet árvízvédelme, az újpesti Szilas-patak - Rév utca közötti terület fejlesztése, a Népsziget területének, valamint az Óbudai-sziget déli része, a Csepel-sziget északi részének fejlesztése (Kemény Ferenc Program), Csepel déli részének fejlesztése, Budafok 6. sz. főút és a Duna közötti terület feltöltése, a Budafok-Háros (Gyárháromszög) hullámtéri rész árvízvédelme, valamint a Duna-parti terület fejlesztése (Budafok-Háros), Óbudai-sziget tervezett teljes árvízvédelmi rendszere) együttes hatásaként a Megyeri-híd esetében keletkező hídpillér állékonysági problémák fognak fellépni.

A KHT szerint **a Megyeri-híd szelvényében akár 10 cm körüli értékben várható árvízszint növekedés és ezzel párhuzamosan a mederben sebességnövekedés. Ezen hatások csökkentésére hatékony, realisan megvalósítható eszközök, azaz kompenzációs beavatkozási lehetőségek nem állnak rendelkezésre.**

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

3. Település-ökológiai szempontok

Ahogy a környezeti hatástanulmány legelején is megfogalmazódik, *„az Óbudai (Hajógyári)-sziget a Duna nagyvízi medrének része, a sziget teljes egészében hullámtéri területnek minősül, ahol az elöntés egy természetes folyamat.”*

A szigetek még Budapest területén is azon kevés reliktumok közé tartoznak, amelyek őrzik az értékes ártéri ökoszisztémákat, túlélést biztosítva ezzel számos vizes élőhelyhez kötődő fajnak. Ezen élőhelyek egyik alapvetése a rendszeres, vízzel való elöntés.

Budapest Főváros Közgyűlésének 14/1993. (VI. 30.) sz. önkormányzati rendelete kijelölte a fővárosi jelentőségű, ún. kiemelt közparkok és fasorok körét. Ezek a városképi és idegenforgalmi szempontból legfontosabb területek, amelyek a főváros arculatának kialakításában meghatározó jelentőségűek. A kiemelt zöldterületek között van a Hajógyári-sziget is (Molnár 2016), legnagyobb értéke a zöldfelület, közvetlenül és közvetetten is "zöld sziget" Budapestben belül, madárfajok szempontból fontos élőhely.

Ezzel összhangban a sziget teljes területe, valamint a környező Duna meder az Országos Ökológiai Hálózat része. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény kimondja, hogy az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek - magterületek, pufferterületek - közötti biológiai kapcsolatok biztosítására. Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete szintén kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklék azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

A tervezett munkálatok valamennyi eleme érinti az Országos Ökológiai Hálózatot. A beavatkozások a K-hídtól D-re megközelítőleg egyenlő arányban érintenek ökológiai folyosót és pufferterületet, a K-hídtól É-ra ökológiai folyosót, a sziget K-i és D-i részén pedig szinte csak pufferterületet érintenek. A tervezett feltöltés majdnem teljes egészében pufferterületen valósul meg. Tehát az ökológiai szempontból legértékesebb ártéri erdők és part menti területek, melyek a töltésépítéssel megsemmisülnének ökológiai folyosó besorolásúak. 2018. évi CXXXIX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivételek álláspontunk szerint nem merülnek fel. Ugyanezen törvény ugyanezen szakaszában – bár a jogszabály az árvízvédelmi töltésekre vonatkozóan külön nem rendelkezik – az ökológiai folyosón engedélyezhető tevékenységek szempontjából irányadó, hogy minden beavatkozás esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554
Fax: (1) 212 9353
panda@wwf.hu
www.wwf.hu
Adószám:18226814-2-42

2018. évi CXXXIX. törvény mind az ökológiai hálózat pufferterületének, mind a folyosónak az övezetében megjelöl általános ökológiai szempontokat. Pufferterület övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. Továbbá a 27. § (2) bekezdése szerint az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

Álláspontunk szerint a beruházás a természetközeli élőhelyeket és azok kapcsolatait, a pufferterületen tervezett területfelhasználási módok pedig a környező ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit jelentősen veszélyezteti, ezért terület- és településrendezési szempontból sem elfogadhatóak a tervezett tevékenységek.

A hatástanulmány alapján az árvízmentesítés a *„sziget területén lévő ingatlanok hasznosítása a nemzetgazdasági és városfejlesztési érdekek előtérbe helyezése”* miatt történne.

Véleményünk szerintnem nevezhető sem „városfejlesztésnek” sem „nemzetgazdasági érdekeknek” a főváros igen korlátozott kiterjedésű, mind rekreáció, mind sport, mind egészségvédelem szempontjából fontos zöldfelületeinek és a városi faállományának további csökkentése, különösen pedig a máig fennmaradt igen kevés magas természeti értékű városi élőhely pusztítása

4. A befektetett költségek megtérülésének kérdései

A II. változat tárgyalásakor újra előkerül, hogy *„az előzetesen elvégzett hidrológiai elemzés megállapításai szerint a mértékadó árvízszint + 0,50 méteres biztonsági magasság visszatérési ideje a számítások szerint 127 év, ami kevesebb mint 1 %-os valószínűséget feltételez”*.

A változatok pontozásánál nem értjük, mivel indokolják, hogy az egész sziget „differenciált” bevédése magasabb társadalmi támogatottságot élvez és előnyösebb, mint a 4. változat. Ezzel párhuzamosan nem érthető, hogy mire alapozva állatjí a tanulmány, hogy atermészeti érintettség szempontjából a beruházás előnyös. Véleményünk szerint a „hátrányos” kategória alkalmazása indokolt. A „fenntarthatóság” esetében sem értünk egyet az előnyös minősítéssel – a védműveket és a talajvízszabályozó műveket karban kell tartani, megújítani..

„A tanulmány számszerűsíti is, hogy ha maradna a jelenlegi állapot, akkor az árvizek évi átlagban durván 182 millió forintos kárt okoznának, ha pedig megépül, akkor ez évi átlag 47 millió forintra csökken. Ebből az következik, hogy a gátépítés évi átlag 135 millió forint megtakarításával járna. Mivel a teljes költség a mostani becslések szerint megközelíthetné a 18 milliárd forintot, a gátrendszer ára ezzel kalkulálva több mint 130 év alatt térülne meg. Vagyis pusztán amiatt, hogy elkerüljük a sziget elöntését, még a hatástanulmány szerint sem érné meg az építkezés.”

A projekt externális hatásainak (hasznok és károk) becslése során kizárólag a közvetlenül érintett területen várható hasznok és károk becslése történt meg, azonban az ökoszisztéma-szolgáltatásainak

WWF Magyarország

Álmos vezér útja 69/a
Budapest
1141

Tel: (1) 214 5554

Fax: (1) 212 9353

panda@wwf.hu

www.wwf.hu

Adószám:18226814-2-42

– különös tekintettel a hullámtéri szigetrész árvízvédelmi szolgáltatásaira – nem képezte részét a vizsgálatnak, ahogyan a Csillaghegyi-öblözet növekvő árvíz-veszélyeztetettségének növekedésével járó költségek és az esetleges árvízi kompenzációs intézkedések, megnövekedő kotrási igények költségei sem kerültek bele az elemzésbe.

Mindezek alapján a WWF Magyarország nem ért egyet a Hajógyári-szigeten tervezett beruházással és T. Hatóságot a környezetvédelmi engedély elutasítására kéri.

Végezetül tárgyi ügyben az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján kérem, hogy az országos hatókörrel, valamint környezet- és természetvédelmi tevékenységi körrel rendelkező **WWF Magyarország Alapítvány ügyféli jogállását biztosítani szíveskedjék.** A kérelem jogalapjaként a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 10. § (2) bekezdésében foglaltakat jelölöm meg.

Budapest, 2020. 07. 24.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Sipos Katalin'.

Sipos Katalin

igazgató